

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

22 Ιουλίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3897

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 176501

2η τροποποίηση της υπ' αρ. 3650/28.8.2024 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός θεσμικού πλαισίου εφαρμογής της δράσης 70-1.3.2 "Εφαρμογή της μεθόδου παρεμπόδισης σύζευξης των εντομολογικών εχθρών των καλλιεργειών (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)" της παρέμβασης Π3-70-1.3 "Εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας με στόχο τη μείωση των φυτοφαρμάκων" του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027» (Β' 5026).

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Τον ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας "Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε." και άλλες διατάξεις» (Α' 61), και ιδίως την παρ. 32 του άρθρου 63 αυτού.
3. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133) και ιδίως το άρθρο 13 αυτού.
4. Το π.δ. 40/2021 «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α' 100).
5. Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138).
6. Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).

7. Την υπ' αρ. 2618/13.10.2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Διάρθρωση και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027» (Β' 5375), με την οποία η Μονάδα Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων ορίστηκε ως Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) για την εφαρμογή της παρέμβασης Π3-70-1.3 του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027.

8. Την υπ' αρ. 4941/7.11.2011 κοινή υπουργική απόφαση «Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από Εθνικούς ή Κοινοτικούς πόρους, στα πλαίσια του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος 2007-2013» (Β' 2538).

9. Την υπ' αρ. 1313/178948/9.6.2023 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εφαρμογή του καθεστώτος της Αιρεσιμότητας σε εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τους άλλους κανονισμούς» (Β' 3777).

10. Την υπ' αρ. 1606/9.6.2023 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ασυμβατότητες μεταξύ των οικολογικών προγραμμάτων (ecoschemes), των παρεμβάσεων του άρθρου 70 "Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης" του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και των Μέτρων 10.1 "Ενίσχυση για γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υποχρεώσεις" και 11 "Βιολογική Γεωργία" του ΠΑΑ 2014-2022» (Β' 3778).

11. Την υπ' αρ. 1040/28.3.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε, και ιδίως του παραρτήματος ΙΙΙ της υπ' αρ. 382354/4-12-2024 (Β' 6735) 3ης τροποποίησης της ως άνω απόφασης, το οποίο αφορά στο ΣΔΕ παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.

12. Την υπ' αρ. 3650/28.8.2024 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός θεσμικού πλαισίου εφαρμογής της δράσης 70-1.3.2 "Εφαρμογή της μεθόδου παρεμπόδισης σύζευξης των εντομολογικών εχθρών των καλλιεργειών (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)" της παρέμβασης Π3-70-1.3 "Εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας με στόχο τη μείωση των φυτοφαρμάκων" του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027» (Β' 5026), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 4399/11-10-2024 (Β' 5709) όμοια απόφαση.

13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, και ιδίως το άρθρο 31.

14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013.

15. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1172 της Επιτροπής της 4ης Μαΐου 2022 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου στην κοινή γεωργική πολιτική και την εφαρμογή και τον υπολογισμό των διοικητικών κυρώσεων για την αιρεσιμότητα.

16. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1173 της Επιτροπής της 31ης Μαΐου 2022 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου στην κοινή γεωργική πολιτική.

17. Την υπό στοιχεία C(2022) 8270 final/21-11-2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

18. Το γεγονός ότι με τις διατάξεις της παρούσας, τροποποιείται η διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο: «Ενισχύσεις σε γεωργούς μέσω της γεωργοπεριβαλλοντικής δράσης 70-1.3.2 (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ), Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027» και Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.) στο ΕΜΔΔ «Μίτος» "135943".

19. Την υπ' αρ. 162938/18-6-2025 σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.

20. Την υπ' αρ. 42709/18-6-2025 σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ επί των ζητημάτων αρμοδιότητάς του.

21. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού αποφασιζει:

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας είναι η δεύτερη (2η) τροποποίηση της υπ' αρ. 3650/28.8.2024 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός θεσμικού πλαισίου εφαρμογής της δράσης 70-1.3.2 "Εφαρμογή της μεθόδου παρεμπόδισης σύζευξης των εντομολογικών εχθρών των καλλιεργειών (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)" της παρέμβασης Π3-70-1.3 "Εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας με στόχο τη μείωση των φυτοφαρμάκων" του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027».

Άρθρο 2

Διοικητικός έλεγχος αιτήματος ανωτέρας βίας - εξαιρετικών περιστάσεων

Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 16

Η παρ. 3 του άρθρου 16 αντικαθίσταται ως εξής: «3. Στις περιπτώσεις υποβολής αιτήματος ανάκλησης, τροποποίησης ή μεταβίβασης πράξης λόγω ανωτέρας βίας - εξαιρετικών περιστάσεων, ο διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πραγματοποιείται από τον ΕΦ, ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 23.».

Άρθρο 3

Διενέργεια ελέγχων πληρωμής από τον ΟΠΕΚΕΠΕ - Διενέργεια ελέγχων εποπτείας από την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και τον ΟΠΕΚΕΠΕ

Τροποποίηση τίτλου άρθρου 19, αντικατάσταση της παρ. 2 και προσθήκη παρ. 8 του άρθρου 19

Στο άρθρο 19 τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου, αντικαθίσταται η παρ. 2 και μετά την παρ. 7 προστίθεται παρ. 8, ως ακολούθως:

«Άρθρο 19

Διοικητικοί έλεγχοι πληρωμής - Έλεγχοι για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης - Έλεγχοι εποπτείας» «2. Αρμόδιος Φορέας για τη διενέργεια των ελέγχων του παρόντος άρθρου που σχετίζονται με τις αιτήσεις πληρωμής, είναι ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4914/2022. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να αναθέσει σε άλλους εξουσιοδοτημένους φορείς την εκτέλεση των καθηκόντων που αφορούν στη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ, με εξαίρεση την εκτέλεση πληρωμών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 4914/2022, μέσω Συμφώνου Διασφάλισης Επιπέδου Παρεχόμενων Υπηρεσιών (ΣΔΕ-ΠΥ) που συνυπογράφεται μεταξύ του ΟΠΕΚΕΠΕ και του φορέα. Σε κάθε περίπτωση, ο Οργανισμός Πληρωμών παραμένει υπεύθυνος για την αποτελεσματική διαχείριση του ταμείου.».

«8. Σύμφωνα με το Παράρτημα IV.2 του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 της υπ' αρ. 1040/28.3.2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προβλέπονται έλεγχοι εποπτείας από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) ΣΣ ΚΑΠ και τον ΟΠΕΚΕΠΕ.».

Άρθρο 4

Δείγμα επιτοπίων ελέγχων

Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 20

Η παρ. 3 του άρθρου 20 αντικαθίσταται ως εξής:
«3. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 3% του συνόλου των δικαιούχων των παρεμβάσεων του άρθρου 70 (Π3-70) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 που δεν έχουν απορριφθεί.».

Άρθρο 5

Τροποποιήσεις διατάξεων περί μειώσεων και διοικητικών κυρώσεων και ειδικές προβλέψεις για το έτος εφαρμογής 2024

Τροποποίηση των παρ. 3, 4, 6 και 8 του άρθρου 22

1. Η περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 22 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Εκπρόθεσμη υποβολή ή μη υποβολή αίτησης πληρωμής. Εκπρόθεσμη υποβολή ή μη υποβολή παραστατικών πληρωμής.

αα) Υποβολή της αίτησης πληρωμής της παρ. 1 του άρθρου 17 μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, θεωρείται μη αποδεκτή και η αίτηση θεωρείται απαράδεκτη, εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων του άρθρου 23. Σε περίπτωση επανάληψης για δεύτερο συνεχόμενο έτος, επιβάλλονται οι κυρώσεις της περ. ιδ της παρ. 6 του παρόντος άρθρου περί οικειοθελούς διακοπής των δεσμεύσεων αναλόγως του έτους διαπίστωσης και η ένταξη της σχετικής πράξης ανακαλείται.

ββ) Υποβολή των παραστατικών πληρωμής της παρ. 2 του άρθρου 17, μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων του άρθρου 23, οδηγεί σε μείωση του ποσού που ο δικαιούχος θα είχε δικαίωμα να λάβει για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα, εφόσον τα παραστατικά πληρωμής είχαν υποβληθεί εμπρόθεσμα. Για καθυστέρηση υποβολής των παραστατικών πληρωμής μεγαλύτερη των εικοσιπέντε (25) ημερολογιακών ημερών, δεν καταβάλλεται ενίσχυση και η υποβολή των παραστατικών πληρωμής θεωρείται μη αποδεκτή. Σε περίπτωση επανάληψης για δεύτερο συνεχόμενο έτος, επιβάλλονται οι κυρώσεις της περ. ιδ της παρ. 6 του περί οικειοθελούς διακοπής των δεσμεύσεων αναλόγως του έτους διαπίστωσης και η απόφαση ένταξης της σχετικής πράξης ανακαλείται.

Ειδικά για το έτος εφαρμογής 2024, η υποβολή των παραστατικών πληρωμής της παρ. 2 του άρθρου 17 μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, θεωρείται μη αποδεκτή (απαράδεκτη), εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων του άρθρου 23.».

2. Η παρ. 4 του άρθρου 22 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Μη τήρηση των υποχρεώσεων της αιρεσιμότητας και αποφυγή διπλής χρηματοδότησης

α) Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων της αιρεσιμότητας, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στην υπ' αρ. 1313/178946/9-6-2023 (Β' 3777) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β) Σε περίπτωση διαπίστωσης κινδύνου διπλής χρηματοδότησης με άλλα καθεστώτα της Ένωσης, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση της δράσης 70-1.3.2 για τα αγροτεμάχια, για τα οποία υφίσταται διπλή χρηματοδότηση.

Σε περίπτωση διαπίστωσης ασυμβατότητας με οικολογικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου διπλής χρηματοδότησης, σύμφωνα με την υπ' αρ. 1606/9.6.2023 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ισχύουν οι κυρώσεις που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του εκάστοτε οικολογικού προγράμματος. Εξαίρεση αποτελεί το έτος εφαρμογής 2024 για το οποίο, εφόσον διαπιστωθεί ότι συντρέχει η παραπάνω περίπτωση, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση για τα εν λόγω αγροτεμάχια στο πλαίσιο της δράσης 70-1.3.2».

3. Η περ. θ) της παρ. 6 του άρθρου 22 αντικαθίσταται ως εξής:

«θ) Εφόσον κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου των παραστατικών πληρωμής διαπιστωθεί:

αα) Μη έγκυρο παραστατικό αγοράς φερομονικών σκευασμάτων, δεν καταβάλλεται το σύνολο της ενίσχυσης της δράσης.

ββ) Μη έγκυρο παραστατικό για την παροχή υπηρεσιών του τεχνικού συμβούλου, δεν καταβάλλεται το τμήμα της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στο κόστος συναλλαγής (αμοιβή τεχνικού συμβούλου).».

4. Οι περ. β) και δ) της παρ. 8 του άρθρου 22 αντικαθίστανται ως εξής:

«β) το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της περ. α της παρ. 8 αποτελεί βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 6 και την περ. β) της παρ. 4 του παρόντος άρθρου,»

«δ) το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της περ. γ) της παρ. 8, αποτελεί βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 4 του παρόντος άρθρου,».

Άρθρο 6

Εξέταση αιτημάτων ανωτέρας βίας

και εξαιρετικών περιστάσεων

Τροποποίηση των παρ. 3 και 4

του άρθρου 23 και προσθήκη παρ. 5

1. Οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 23 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Τα αιτήματα ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων, τα οποία αφορούν σε ανάκληση της πράξης ή σε τροποποίηση αυτής, συμπεριλαμβανομένης της μεταβίβασης πράξης, του άρθρου 16, υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ προς τον ΕΦ, μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.

4. Ο ΕΦ αξιολογεί τα ως άνω αιτήματα ανωτέρας βίας - εξαιρετικών περιστάσεων της παρ. 3 και καταχωρεί το αποτέλεσμα της αξιολόγησης στο ΠΣ.».

2. Στο άρθρο 23 προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Στην περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης αίτησης πληρωμής ή παραστατικών πληρωμής για λόγους ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 22 ή σε κάθε άλλη περίπτωση αιτήματος πληρωμής, κατά την οποία συντρέχουν οι προϋ-

ποθέσεις της παρ. 1, η γνωστοποίηση των περιπτώσεων ανωτέρας βίας-εξαιρετικών περιστάσεων γίνεται εκ μέρους του δικαιούχου ή του έλκοντος εξ αυτού δικαιώματα προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ και η αξιολόγηση της συνδρομής αυτών πραγματοποιείται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα σε σχετική εγκύκλιό του.».

Άρθρο 7
Τελικές διατάξεις

Κατά τα λοιπά, ισχύει η υπ' αρ. 3650/28.8.2024 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 4399/11.10.2024 (Β' 5709) όμοια απόφαση.

Η παρούσα ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 1 Ιουλίου 2025

Ο Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ